

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Кічата С.Л.

студент,

*Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
імені Т.Г. Шевченка*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

*«Музичне виховання – це не виховання музиканта,
а перш за все виховання людини»*

В. О. Сухомлинський

Швидкість зміни інформації у сучасному світі настільки висока, що гостро постає питання формування у дитини оптимальних комплексів знань і способів діяльності, формування інформаційної компетентності, що забезпечить універсальність її освіти. Підвищення якості освіти визначається використанням нових методів і засобів навчання. У розв'язанні цих проблем важливе місце відводиться комп'ютерному програмному забезпеченню освітнього процесу в цілому, а, отже, і мультимедійним технологіям зокрема. Мультимедійною називають технологію, яка окреслює порядок розробки, функціонування та застосування засобів обробки інформації.

Музичне мистецтво відкривається перед дитиною як процес становлення художнього образу через різні форми художнього втілення (літературні, музичні, образотворчі). Тому запровадження в навчально-виховний процес інформаційно-комунікаційних технологій є вимогою часу.

Важливим завданням музичного виховання в школі є формування музичної культури почуттів учнів як необхідної частини їх духовної культури, збагачення їх емоційно-естетичного досвіду, інтересів, поглядів у процесі спілкування з музикою та розвиток універсальних якостей творчої особистості. Музичні і психологічні здібності дітей – це єдине ціле, яке має спільну природу: такі здібності є вродженими і належать до рефлексивних, емоційних та психомоторних сфер людської психіки. Тому результат музичного виховання, як і становлення індивідуальності кожної дитини, залежатиме від того, як відбуватиметься її знайомство з музичним мистецтвом.

Урок музики стає не просто уроком розвитку сенсорних музичних здібностей, а уроком мистецтва, коли розвиваються всі психічні процеси:

сприйняття, мислення, пам'ять, увага й, зокрема, музичні здібності: тембровий слух, відчуття ритму, музичне мислення і т.д.

Сучасні комп'ютерні технології в мистецькій освіті учнів базуються на ідеї їхньої інтеграції із традиційними навчальними методиками.

Використання інформаційних технологій на уроках музики сприяє всебічному і гармонійному розвитку особистості дитини, насамперед розвитку її творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання учня.

Низку питань щодо використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва розглянуто у працях О. Базелюка, Н. Белявіної, О. Бороздіна, Т. Зятяміної, І. Красильнікова, Л. Масол, Ю. Петеліна, О. Тарачевої, Г. Тараєвої, О. Чайковської. На основі вищезазначених психолого-педагогічних і методичних напрацювань було розроблено методику формування пізнавального інтересу підлітків на уроках музичного мистецтва засобами мультимедійних технологій [1, с. 28-33].

Використання інформаційних технологій дає змогу залучати дітей до різних форм робіт:

- пошукової роботи під час вивчення народної творчості, української музичної культури, творчості композиторів світу;
- оформлення результатів роботи у вигляді різних проектів за певними темами.

Існує багато програм для роботи з комп'ютером на уроці музичного мистецтва. Умовно їх можна поділити на декілька груп:

- музичний програвач;
- програма для співу карооке;
- музичний конструктор;
- музичні енциклопедії;
- навчальні програми;
- музичні ігри.

Використання комп'ютерних програм дозволить збагатити навчальні кабінети музики змістовними матеріалами на електронних носіях, систематизувати методичний фонд кабінетів, сформує навички роботи з систематизації знань, грамотного пошуку інформації на сучасному рівні. В епоху інформаційних технологій немає проблем, пов'язаних з пошуком інформації.

Головне завдання – навчитися нею користуватися, відбирати, структурувати, пред'являти. Можливості комп'ютерних засобів навчання дозволяють вибирати програми, рекомендовані до використання на уроках музики. У числі таких програм – сучасна мультимедійна енциклопедія Кирила і Мефодія «Шедеври класичної музики», що включає статті та ілюстрації про композиторів і їх твори, відеофрагменти оперних і балетних спектаклів, словник музичних термінів. Енциклопедія популярної музики є ілюстрованою історією вітчизняної та зарубіжної популярної музики. Програма «Соната» з музичної колекції історії культури містить інформацію про композиторів, фрагменти

музичних творів, ілюстрації з історії музики, літератури. У програмі «Музичний клас» представлені уроки музичної грамоти, історія музичних інструментів, вправи для закріплення, творчі завдання.

Комп'ютерні технології можуть стати надзвичайно ефективним засобом оптимізації музичної освіти, якщо вчитель ясно усвідомить мету, котра визначає результат як його діяльності, так і діяльності учнів. Засвоюючи музичні комп'ютерні програми, необхідно виділити і технологічні, і методичні аспекти. У свою чергу, методичні аспекти визначають глибину засвоєння комп'ютерних технологій. Інша позиція призведе до того, що можна добре володіти комп'ютерними програмами, але так і не знайти шляху до музичного мистецтва. Тому, плануючи використання комп'ютерних технологій, викладач зобов'язаний виходити із завдань музичної освіти в школі. Такий підхід дозволяє розширити межі професійної діяльності педагога-музиканта. Звісно, комп'ютер не замінює вчителя, а є лише засобом здійснення педагогічної діяльності, його помічником. І при цьому якість і ступінь засвоєння навчального матеріалу, а також вплив на активізацію пізнавальної діяльності, як засвідчує практика, істотно зростає.

Вчитель, застосовуючи комп'ютер та проектор, отримує потужний інструмент для подання інформації в різноманітній формі. В якості джерела інформації можна використовувати педагогічні програмні засоби та власноруч створені презентаційні та проектні програми.

Отже, в цілому, мультимедіа є виключно корисною та плідною навчальною технологією, завдяки притаманній їй інтерактивності, гнучкості й інтеграції різноманітних типів мультимедійної навчальної інформації, а також завдяки можливості врахування індивідуальних особливостей учнів та сприяння підвищенню їх мотивації.

Мультимедійні засоби навчання є перспективним і високоефективним інструментом, що дозволяє надавати інформацію у більшому обсязі, ніж традиційні джерела інформації у тій послідовності, що відповідає логіці пізнання. Завдяки цій технології можна підняти процес навчання на якісно новий рівень [2, с. 41-43.] Тому, застосування інформаційно-комунікативних технологій під час уроків музики робить урок пізнавальним, різноманітним, а найголовніше – сучасним. Змінилася роль учня на уроці: з пасивного слухача – активний учасник процесу навчання; формується позитивне ставлення до предмета.

Список використаних джерел:

1. Зятямина Т. Об опыте использования педагогических технологий на уроках музыки: // Музыка в школе. – 2005. – № 5. – С. 28-33.
2. Зятямина Т. Компьютерные технологии на уроке музыки // Искусство в школе. – № 5. – 2006. – С. 41-43.
3. Красильников И. Цифровые технологии в музыке: педагогические и творческие перспективы // Педагогика. – М., 2001. – № 10.